

Wat hebben we nodig voor een intelligente doorstart in de technologische industrie?

21 april 2020

Belangrijk uitgangspunt voor een intelligente doorstart in Nederland is om sectoren met een hoge toegevoegde waarde voor de Nederlandse economie eerst door te laten starten. De Nederlandse technologische industrie is met een gezamenlijke omzet van 103 miljard en een exportwaarde van 51 miljard cruciaal voor de Nederlandse economie. Bovendien produceert de technologische industrie onderdelen en apparaten die cruciaal zijn voor het functioneren van andere sectoren, zoals transport en logistiek, zorg en defensie. Het doorstarten van de Nederlandse technologische industrie is daarom van groot belang. Dit wordt mogelijk wanneer onderwijs, vanaf kinderopvang tot voortgezet onderwijs, steeds verder wordt hervat, zodat ook ouders steeds meer aan het werk kunnen. Die doorstart vraagt echter ook om een aantal randvoorwaarden, gezien de specifieke aard van het werk; thuiswerken en het houden van 1,5 meter afstand is in veel gevallen niet mogelijk. Er moet daarom steeds een balans gevonden worden tussen de drie dimensies van een veilige werkomgeving: afstand, hygiëne en beschermingsmaatregelen.

1. Protocol voor de technologische industrie

FME, Koninklijke Metaalunie en de vakverenigingen werken aan een protocol voor de sector dat bedrijven gaan gebruiken om een veilige en gezonde werkomgeving te creëren voor hun medewerkers. Dit protocol gaat uit van een implementatie van de RIVM-maatregelen. Het is daarbij van belang dat er ook snel duidelijkheid komt over de wijze van toezicht en handhaving op het protocol, zodat bedrijven weten door wie en op welke wijze de implementatie van het protocol wordt gecontroleerd.

2. Veilig (openbaar) vervoer

Onderdeel van het protocol is de aanbeveling dat voor medewerkers zo veel mogelijk individueel vervoer wordt

geregeld. We ontkomen er niet aan dat een deel van de medewerkers in onze sector gebruik moet maken van OV.

Onder OV-personeel bestaan zorgen over wat dit voor hun veiligheid betekent. Daarnaast bestaat er zorg over de capaciteit die bij inachtneming van het 1,5-meter-criterium nog slechts 20% van de normale capaciteit omvat. Er moet dus een duidelijke aanpak komen, waarin overheid en vervoerders de regie nemen, over hoe we OV op een verantwoorde wijze organiseren en wie daar gebruik van kunnen maken.

3. Inzet Nationaal Coördinator beschermende middelen

Niet in alle situaties is het mogelijk om medewerkers op voldoende afstand van elkaar te laten werken. Daarom is het in sommige omstandigheden noodzakelijk om andere maatregelen te treffen, zoals schotten plaatsen tussen werkplekken, of de inzet van beschermende middelen zoals mondkapjes, handschoenen en veiligheidsbrillen. Daar is echter op dit moment nog steeds een tekort aan. Producenten van medische hulpmiddelen, zorgverleners en het ministerie van VWS hebben de handen ineen geslagen om de productie, allocatie en distributie van noodzakelijke hulpmiddelen tijdens de crisis gezamenlijk te coördineren in het Landelijk Consortium Hulpmiddelen (LCH). Die aanpak zal moeten worden verlengd en uitgebreid richting de intelligente doorstart, waarbij het de aanbeveling van FME is om een Nationaal Coördinator Hulpmiddelen aan te wijzen.

Die coördinator moet toezien op productie, import, allocatie, handel en distributie van noodzakelijke beschermende hulpmiddelen, om prijsopdrijving door een heftige concurrentiestrijd te voorkomen. Die prijsopdrijving valt te verwachten, omdat de vraag naar dergelijke middelen lange tijd zal aanhouden of zelfs zal toenemen. Productie zal dus verder opgevoerd moeten worden en import, allocatie en distributie zal centraal gecoördineerd moeten worden met oog op zorg én economie; dit zijn geen conflicterende elementen, maar juist communicerende vaten. Het gaat hierbij om behoeften vanuit vijf sectoren/groepen:

1. Acute zorg, veelal corona-gerelateerd maar niet exclusief;
2. Reguliere zorg, zoals thuiszorg en verpleeghuiszorg, waar vanaf deze week door grotere beschikbaarheid ook beschermende middelen kunnen worden ingezet;
3. De opstart van de electieve/planbare intramurale zorg, die de afgelopen tijd is uitgesteld en nu alsnog op gang met komt;
4. Werkgevers die hun medewerkers willen beschermen, zeker daar waar het houden van 1,5 meter afstand op de werkvloer niet mogelijk is of wanneer bedrijven ook in landen produceren waar specifieke beschermingsmiddelen op de werkvloer verplicht zijn.
5. Consumenten die, mede op basis van signalen vanuit andere landen, ook gebruik (willen) maken van beschermende middelen, wanneer zij zich

weer op straat gaan begeven. Hoewel het kabinet expliciet heeft verwoord dat dit niet de intentie is, valt te verwachten dat deze vraag toch gaat ontstaan en zich niet laat tegenhouden.

Het LCH doet nu de coördinatie voor de eerste drie groepen, maar expliciet niet breder dan de zorg. Toch zal die coördinatie noodzakelijk zijn. Vanzelfsprekend verwachten we voor de testkits eenzelfde benaderingswijze.

Duidelijkheid over toepassing van apps en testen

De technologische industrie zal overheidsmaatregelen ten aanzien van het gebruik van applicaties volgen. Ondanks de urgentie moet er tijdens de ontwikkeling en implementatie rekening worden gehouden met essentiële randvoorwaarden zoals beveiliging en betrouwbaarheid van de applicaties en juridische wet- en regelgeving ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens. De overheid heeft daarin een regiefunctie, met de Autoriteit Persoonsgegevens als toezichthouder op het gebruik van de applicaties. FME is voorstander van een gecoördineerde Europese aanpak ten aanzien van deze apps met inachtneming van EU-regels voor privacy en gegevensbescherming. De applicaties moeten bovendien vrijwillig zijn en effectiviteit van de applicaties volledig gevalideerd. Het is onwenselijk dat werkgevers eigen afwegingen moeten maken over hoe zij met dergelijke apps bij hun medewerkers omgaan.

4. Overige voorwaarden

Daarnaast is sprake van een aantal aanvullende voorwaarden die gecreëerd moeten worden:

- a) **Nationale taskforce 'Exitstrategie'**: Richt een nationale taskforce 'Exitstrategie' op naar Belgisch voorbeeld, waarin naast virologen ook een permanente plek is voor mensen met een economische achtergrond. De taskforce heeft de opdracht om aanbevelingen te formuleren over hoe huidige beperkingen kunnen worden verlicht voor het openbare en werklevens. Daarbij is het ook zaak om te kijken naar een terugvalscenario, indien een opleving van het virus daarom vraagt. Ook moet in de doorstart-fase aandacht zijn voor het creëren van vertrouwen en veiligheid door de overheid.

b) **Zoveel mogelijk Europees:** Voor een nationale aanpak 'intelligente doorstart' is het belangrijk dat zoveel mogelijk aansluiting wordt gevonden bij de Europese aanpak. Bedrijven zijn in hun vraag en aanbod in grote mate afhankelijk van het buitenland. Een nationale aanpak is daarom alleen bruikbaar als deze ook aansluit bij de aanpak van andere landen. In de Europese aanpak dienen landen overeenstemming te bereiken over wanneer reisbeperkingen tussen landen kunnen worden verlicht of helemaal worden opgeheven.

c) **Kies voor maatwerk:** Regio's die licht getroffen zijn door het coronavirus, kunnen mogelijk eerder worden opengesteld. Noorwegen hanteert een openstelling van regio's wanneer de reproductiesnelheid van het virus lager is dan 0,7. Nederland zou dit voorbeeld kunnen volgen.

Regio's waar het coronavirus een grote impact heeft, moeten gefaseerd en geconditioneerd opengesteld worden. Daarvoor zijn begeleidende maatregelen nodig die het kabinet moet opstellen. Denk aan maatregelen zoals verplichte mondbescherming in bussen, treinen, fabrieken en gebouwen zodra voldoende maskers beschikbaar zijn. Deze aanpak komt overeen met de strategie in Duitsland en Oostenrijk.

d) **Zet in op een uitgebreid testprogramma:** Niet alleen om na te gaan wie het virus heeft, maar ook om te weten wie voldoende antistoffen tegen het virus heeft opgebouwd en daardoor immuun kan worden verklaard. Daarbij dient de insteek te zijn dat mensen die immuun verklaard zijn, zo snel mogelijk weer aan het werk mogen gaan.

e) **Werkgeversaansprakelijkheid:** Bij een intelligente doorstart van de economie kan het onverlet gebeuren dat personeel het virus oplopen bij het uitvoeren van hun werkzaamheden. De vraag is hierbij of de werkgever aansprakelijk kan worden gesteld. Tevens moet duidelijkheid worden geboden op de vraag of werkgevers aan werknemers kunnen vragen om een gezondheidstest af te nemen (denk aan het meten van de lichaamstemperatuur) dit met betrekking tot de privacy van werknemers.

[Meer informatie](#)

Neem contact met ons op
info@fme.nl

Lees ook het document:
[Coronacrisis hoe nu verder -
maatregelen voor de
technologische industrie](#)